

كانون دانشجویی هلال احمر دانشگاه آزاد اسلامی
واحد مبارکه

كانون دانشجویی هلال احمر دانشگاه آزاد اسلامی واحد مبارکه برگزار می کند:

هلال سرخ

(مسابقه بزرگ کتاب خوانی ویژه دانشجویان و اساتید دانشگاه آزاد مبارکه)

صلیب سرخ با تلاش چه کسی تأسیس شد

در سال ۱۸۵۹ میلادی تاجر جوان سوییسی هانری دونان به قصد انجام معاملات تجاری از شمال ایتالیا عبور می کرد. که یک روز قبل از آن جنگ خونینی بین نیروهای فرانسوی و ایتالیایی از یکسو و قوای اتریشی از سوی دیگر در شمال ایتالیا در منطقه بنام سولفرینو بوقوع پیوسته بود. در این جنگ بیش از سیصد و بیست هزار تن نیروهای رزمی طرفین باهم درگیر بودند، که در نتیجه حدود چهل هزارتن کشته و زخمی در میدان جنگ بدون پرستاری بجا مانده بودند. کثرت تعداد زخمی ها سبب شده بود که کارکنان پزشکی نظامی به وضعیت اسفبار آنان نتوانند رسیدگی کنند. زخمی های جنگ در حالت مرگبار و وخیمی قرار داشتند، آنان با مشاهده هر کس با ناله و التماس طلب کمک می کردند، وبا گذشت هر ساعت چندین نفر جانشانرا از دست می دادند. فریاد صداهای هولناک از هرسو بگوش می رسید، در نتیجه هانری دونان با مشاهده چنین وضعیت ناهنجار تحریک واز ماموریتی که پیشروداشت منصرف می شود، وی به مراقبت و مداوای زخمی ها مشغول می شود و از ساکنان نزدیک منطقه سالفیرینو نیز دعوت می کند تا در این امر انسان دوستانه او کمک کنند، این باعث شد که برای اولین بار گروه دواطلبان را به منظور درمان مجروحان جنگ تشکیل داده شود، و مقدار پولی را که برای تجارت همراه داشت برای مداوای زخمی ها به مصرف برساند. زمانی که هانری دونان از معالجه مجروحان فارغ می شود و به سویس باز می گردد، کابوس رویای جنگ و پیامد های ناگوار آن، همواره او را آزار می داد.

این موجب شد که در سال ۱۸۶۲ م کتابی را تحت عنوان (خاطره سالفیرینو) به خرج شخصی اش منتشر ساخت. او در این کتاب ضمن شرح داستان جنگ سالفیرینو و عواقب ناگوار جنگ دو پیشنهاد کلیدی را نیز در آن گنجانید. پیشنهاد اولی او این بود: که آیا این امکان وجود ندارد که در حالت صلح دواطلبان تربیت شوند تا در حالت جنگ این دواطلبان به درمان مجروحان جنگ بپردازند.

پیشنهاد دومی هانری دونان چنین بود : باید قوانینی ایجاد شوند که مصونیت این دواطلبان را در میدانهای جنگ تامین کند به عبارت دیگر نیروهای متخاصم نباید این دواطلبان را که مشغول معالجه زخمی های جنگ هستند مورد حمله قرار دهند.

کمیته بین المللی صلیب سرخ چه سازمانی است

کمیته بین المللی صلیب سرخ انجمن و سازمان غیردولتی انسان دوستانه است که مقر اصلی آن در شهر ژنو سوئیس است . ایده تأسیس این سازمان پس از جنگ داخلی ایتالیا در سال ۱۸۵۹ توسط یک سوئیس به نام هنری دونان مطرح شد و سپس در سال ۱۸۶۳ با همراهی چهار نفر دیگر بنیان گذاری شد.

کمیته بین المللی صلیب سرخ یکی از اعضای نهضت بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر است. نهضت جهانی صلیب سرخ، یک سازمان بین المللی است که وظیفه کمک رسانی به افراد آسیب دیده از حوادث طبیعی و ساخته دست بشر را در سطح جهان برعهده دارد، این کمیته تصمیم گرفت که در تمامی کشورهای جهان کمیته های کمک رسانی تشکیل دهد و یک نشان و علامت نیز برای این کمیته ها انتخاب کردند: برگردان رنگ پرچم کشور سوئیس که صلیبی سفید در زمینه سرخ بود، یعنی صلیبی سرخ بر زمینه ای سفید را برگزیدند و آن را نشان «صلیب سرخ» نام گذاری کردند.

پس از آن کشورهای مسلمان نیز به این کمیته پیوستند و برای خود برگردان رنگ پرچم کشور عثمانی که هلالی سفید در زمینه سرخ بود، یعنی هلال قرمز در زمینه سفید را به عنوان علامت این کمیته برگزیدند و آن را «جمعیت هلال احمر» نامیدند. اکنون قریب به ۲۰۰ کشور عضو جمعیت هلال احمر و صلیب سرخ جهانی هستند و فعالیت های خود را بر اساس ۷ اصل انجام می دهد که عبارتند از: ۱- انسانیت، ۲- خدمات داوطلبانه، ۳- بی طرفی، ۴- بی غرضی، ۵- استقلال، ۶- جهان شمولی، ۷- یگانگی همچنین این جمعیت ها ۴ هدف را در فعالیت های خود دنبال می کند که شامل موارد زیر می شود:

۱- تلاش برای تسکین دردهای انسانها

۲- تلاش برای تامین سلامت انسانها

۳- تلاش برای تامین کرامت انسان ها

۴- تلاش برای ایجاد صلح و دوستی میان انسان ها

تاریخچه ورود ایران به کنوانسیون بین المللی صلیب سرخ

نخستین کوشش ایرانیان برای پیوستن به کنوانسیون های بین المللی در مورد تشکیلات بین المللی صلیب سرخ به دوران پادشاهی ناصرالدین شاه قاجار باز می گردد. ایران در زمان حکومت او و در دسامبر سال ۱۸۷۴/شوال ۱۲۹۱، کنوانسیون مصوب ۱۸۶۴ ژنو را پذیرفت. اما عملاً برای دهها سال پس از این تاریخ هیچ گونه اقدامی برای تأسیس مؤسسه، یا سازمانی که عامل اجرایی این کنوانسیون در ایران باشد صورت نگرفت.

در طی این سالها، جدی ترین کوشش ایران در این زمینه، اعزام نماینده ای به سومین کنفرانس بین المللی صلیب سرخ در ژنو در سال بود. در این کنفرانس، عبدالصمد ممتاز السلطنه سیاست مدار و وزیر مختار وقت ایران در پاریس، نقش بسیار مهمی در تبیین نگرش جوامع اسلامی به نشان بین المللی صلیب سرخ داشت و توانست موافقت کنفرانس را در پذیرش نشان شیر خورشید سرخ به عنوان نشان رسمی دولت ایران برای جمعیت خود اخذ نماید.

این نشان چند سال بعد از این زمان مورد تأیید کنفرانس دیپلماتیک صلیب سرخ در ژنو نیز قرار گرفت. اگر چه همچنان هیچ نهادی از سوی دولت ایران برای انجام وظایف مربوط به صلیب سرخ بوجود نیامد. فعالیت های مربوط به این مؤسسه تنها در اثر کوششهای شخصی افراد و به صورت غیرمتواتر انجام می شود. از جمله، تلاشهای دکتر امیرخان اعلم (مشهور به امیراعلم، از جمله دانش آموختگان ایرانی در اروپا در رشته پزشکی و از بنیانگذاران چند بیمارستان به سبک غربی در ایران) در خلال جنگ های داخلی ایران بین مستبدین و مشروطه خواهان در سالهای پس از پیروزی انقلاب مشروطیت ایران بود.

نشان شیر و خورشید سرخ

در سال ۱۹۲۹ کنوانسیون ژنو در سومین نشست خود پس از به پایان رسیدن جنگ جهانی اول که در کشور سوئیس و شهر ژنو برگزار شد نماینده دولت ایران و دولت ترکیه از شرکت کنندگان در کنفرانس خواستند که نشان شیر و خورشید (ایران) و هلال احمر (ترکیه) در سراسر دنیا به رسمیت شناخته شود. این کنوانسیون پروانه داد که ایران از نشان خود یعنی نشان شیر و خورشید سرخ ایران و ترکیه از نشان هلال احمر استفاده کنند و این دو نشان از جانب کنوانسیون به رسمیت شناخته شد. در ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ پس از انقلاب اسلامی ۱۳۵۷، حکومت اسلامی رسماً اعلام کرد که نشان شیر و خورشید را دیگر استفاده

نموده از این پس فقط از نشان هلال احمر استفاده نمود. در ۲۳ ژوئیه ۲۰۰۰ حکومت جمهوری اسلامی به دولت سویس اعلام داشت که حق این را محفوظ می دارد که هر گاه که بخواهد از نشان شیر و خورشید سرخ دوباره استفاده کند و از وزارت خارجه سویس در خواست کرد که دولت سویس دیگر کشورهای عضو کنوانسیون ژنو ۱۹۴۹ از تصمیم جمهوری اسلامی ایران آگاه سازد.

پذیرش نماد شیر و خورشید سرخ

یک دهه بعد از اتمام جنگ جهانی اول، کنفرانس مهم دیپلمات‌های جهان در سال ۱۹۲۹ میلادی در شهر ژنو، عرصه بسیار مهمی برای کسانی بود که می کوشیدند از آنچه «فجایع جنگ» می نامیدند، بکاهند. یکی از موضوعات اصلی این کنفرانس نیز، مصونیت امداد رسانیان در زمان جنگ بود که با توجه به چندین تجربه موفق قبلی، با استقبال اکثر کشورهای جهان همراه بود. کشورهای مصر و ترکیه رسماً درخواست کردند که کشورهای اسلامی اجازه داشته باشند، از آرم «هلال احمر» برای گروه‌های امداد رسانی در زمان جنگ استفاده کنند. کشور ایران نیز رسماً درخواست کرد که به جای صلیب سرخ و هلال احمر، نشان ویژه خود را داشته باشد: «شیر و خورشید سرخ» که نمادی ملی بود و بر پرچم ایران نیز جای داشت. این درخواست‌ها مباحث گسترده‌ای را به دنبال داشت و با مخالفت‌های بسیاری نیز رو به رو شد. سرانجام کشورهای جهان درخواست ایران را پذیرفتند اما برای استفاده از هلال احمر، استفاده از این نشان را به کشورهای مصر و ترکیه محدود کردند و سال‌ها بعد کشورهای اسلامی دیگر نیز اجازه یافتند تا از هلال احمر استفاده کنند.

تأسیس جمعیت شیر و خورشید سرخ

نخستین رویکرد تشکیل مؤسسه خیریه امدادی در ایران تحت حمایت دولت در سال ۱۳۰۱ خورشیدی صورت گرفت. در این سال به کوشش دکتر امیراعلم اقداماتی برای تأسیس شیر و خورشید با حمایت دولت انجام شد. در سال ۱۳۰۱، دکتر امیراعلم مقررات وضع شده از سوی صلیب سرخ جهانی برای جمعیت‌ها را ترجمه و در اختیار احمد شاه قاجار، پادشاه وقت ایران قرارداد تا شاه آن را مطالعه کرده و مقدمات تشکیل جمعیت فراهم شود.

بر اساس این متن ترجمه شده، نظامنامه اساسی (اساسنامه) جمعیت شیرو خورشید سرخ ایران تهیه و در اسفند ماه ۱۳۰۱ شمسی به امضای ولیعهد، محمد حسن میرزای قاجار رسید. این اساسنامه در ۱۰ فصل و ۶۰ ماده تهیه شده و برابر مقدمه آن، ریاست افتخاری جمعیت با ولیعهد بود.

اگر چه به روایت دکتر امیراعلم، شاه و ولیعهد با طفره رفتن‌های مکرر، از شرکت در مجلس که به منظور افتتاح جمعیت برپا شده بود، خودداری کردند، اما نخستین جلسه رسمی کمیته مرکزی جمعیت در مرداد ماه سال ۱۳۰۲ تشکیل گردید. جمعیت شیر و خورشید سرخ نخستین و بزرگترین جمعیت خیریه ایران است که عهده دار وظایف مهم و متعددی در مسائل مربوط به امداد رسانی در حوادث غیرمترقبه و امدادی، تأسیس بیمارستان و درمانگاه، تهیه دارو و تجهیزات پزشکی، تربیت پرستار، نگهداری از کودکان بی سرپرست، ارائه برنامه‌های ویژه برای جوانان و برخی فعالیت‌های عمرانی در داخل و خارج از کشور بوده است.

هلال احمر در ایران

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران در بهمن ماه ۱۳۵۷، دولت ایران در سال ۱۹۸۰ رسماً به فدراسیون جهانی اعلام کرد که از این

پس به جای نماد شیر و خورشید سرخ، همانند دیگر کشورهای اسلامی از «هلال احمر» استفاده خواهد کرد. فدراسیون جهانی صلیب سرخ و هلال احمر نیز اعلام کرد که استفاده از آرم «شیر و خورشید سرخ» به شکلی انحصاری در اختیار ایران است و اگر نظام سیاسی موجود، تمایلی به استفاده از این آرم ندارد، این حق ملغی نمی‌شود.

بنا به اعلام این فدراسیون، دولت ایران در هر زمانی که بخواهد می‌تواند از نشان شیر و خورشید سرخ استفاده کند و تمامی کشورهای عضو فدراسیون باید به این آرم احترام بگذارند و این آرم، بار حقوقی کاملاً برابر با صلیب سرخ و هلال احمر دارد.

تعریف کمک های اولیه:

کارهای اولیه ای که بلافاصله پس از پس از بروز حادثه و قبل از رسیدن به مرکز درمانی انجام می شود تا باعث کاهش مرگ و میر و عوارض حادثه شود.

ویژگی های یک امدادگر عبارت است از:

- ۱) داشتن دانش و مهارت کافی در زمینه کمک های اولیه
- ۲) حفظ خونسردی و آرامش حتی در صورتیکه وضعیت مصدوم بدتر شود.
- ۳) سرعت عمل که با مهارت و تمرین بدست آمده باشد نه از روی دستپاچگی و عجله
- ۴) به کارگیری کم خطرترین روش برای جلوگیری از آسیب های جدید به مصدوم
- ۵) دانستن مسئولیت های امدادگران و عدم دخالت در امور پزشکی و دوری از قهرمان نمایی
- ۶) حمایت روانی و دلداری دادن به مصدومین و اطرافیان.
- ۷) داشتن ظاهر مناسب و برخورد حرفه ای

مسئولیت های یک امدادگر عبارت است از:

- ۱) ارزیابی صحیح موقعیت و مدیریت صحنه
- ۲) در اولویت قرار دادن موارد وخیم تر
- ۳) محافظت از مصدوم و سایر افراد حاضر
- ۴) شناسایی آسیب وارده به مصدوم
- ۵) انجام کمک های اولیه مناسب
- ۶) انتقال مصدوم (در صورتیکه سازمان های امدادی به موقع نرسند).
- ۷) همراه بودن با مصدوم تا رسیدن کمک های پزشکی
- ۸) گزارش مشاهدات و کمک های اولیه انجام شده به تیم درمانی
- ۹) جلوگیری از انتقال بیماری ها از مصدوم به امدادگر و یا از امدادگر به مصدوم

نکته مهم:

اگر هنگام امدادرسانی پوست خود را بریدید و یا ماده ای به چشم شما پاشید فوراً دست و یا چشم خود را با آب فراوان بشویید و سریعاً به پزشک مراجعه نمایید.

سوالات مسابقه

سوال ۱- اصول هفت گانه هلال احمر کدام یک از موارد زیر است؟

- (۱) انسانیت، تلاش برای تسکین دردهای انسانها، بی طرفی، تلاش برای تامین کرامت انسان ها، تلاش برای ایجاد صلح و دوستی میان انسان ها، استقلال، جهان شمولی
- (۲) انسانیت، خدمات داوطلبانه، تلاش برای تسکین دردهای انسانها، تلاش برای تامین سلامت انسانها، تلاش برای تامین کرامت انسان ها، تلاش برای ایجاد صلح و دوستی میان انسان ها، یگانگی
- (۳) جهان شمولی، استقلال، تلاش برای تامین کرامت انسان ها، تلاش برای ایجاد صلح و دوستی میان انسان ها، تلاش برای تسکین دردهای انسانها، خدمات داوطلبانه، بی طرفی
- (۴) انسانیت، خدمات داوطلبانه، بی طرفی، بی غرضی، استقلال، جهان شمولی، یگانگی

سوال ۲- موسس کمیته بین المللی صلیب سرخ چه کسی بود؟ کمیته بین المللی صلیب سرخ در چه سالی تاسیس شد؟ مقر این کمیته در کدام کشور می باشد؟

- (۱) هانری دونان، ۱۸۶۳، سوئیس (ژنو)
- (۲) ناصر الدین شاه قاجار، ۱۸۷۴، ایران (تهران)
- (۳) هانری دونان، ۱۸۵۹، ایتالیا (رم)
- (۴) امیرخان اعلم، ۱۸۷۴، ایران (تهران)

سوال ۳- در چه سالی حکومت اسلامی به فدراسیون جهانی اعلام کرد که از این پس به جای نماد شیر و خورشید سرخ از هلال احمر استفاده می کند؟

- (۱) ۱۹۸۱
- (۲) ۱۹۸۰
- (۳) ۱۹۸۲
- (۴) ۱۹۸۵

سوال ۴- شماره تلفن نیروهای امدادی و انتظامی (اورژانس، آتش نشانی، هلال احمر، نیروی انتظامی) به ترتیب کدامیک از گزینه های زیر است؟

- (۱) اورژانس ۱۲۵، آتش نشانی ۱۱۵، هلال احمر ۱۱۲، نیروی انتظامی ۱۱۰
- (۲) اورژانس ۱۱۵، آتش نشانی ۱۲۵، هلال احمر ۱۱۴، نیروی انتظامی ۱۱۰
- (۳) اورژانس ۱۱۵، آتش نشانی ۱۲۵، هلال احمر ۱۱۲، نیروی انتظامی ۱۱۰
- (۴) اورژانس ۱۲۵، آتش نشانی ۱۱۵، هلال احمر ۱۱۴، نیروی انتظامی ۱۱۰

سوال ۵- اگر هنگام امداد رسانی، پوست خود را بریدید، اولین اقدام شما چیست؟

- (۱) شستشو با بتادین
- (۲) شستشو با آب فراوان
- (۳) ضد عفونی با الکل
- (۴) واکسن زدن

سوال ۶- کدامیک از موارد زیر از ویژگی های یک امدادگر نیست؟

- (۱) عجله کردن در ارائه کمک بدون داشتن مهارت کافی
- (۲) خونسردی و آرامش
- (۳) حمایت روانی از مصدوم و اطرافیان
- (۴) ظاهر مناسب

سوال ۷- کدامیک از موارد زیر از مسئولیت های یک امدادگر نیست؟

- (۱) مدیریت صحنه
- (۲) حفظ کلیه اموال شخصی مصدوم
- (۳) شناسایی آسیب وارده به مصدوم
- (۴) همراه بودن با مصدوم تا رسیدن کمک پزشکی